

INSPIRATION

LEGENDE EVALUERING

ALTERNATIVE TANKER OM VURDERING AF LÆRING

Forfatter Karin Dyrendom, Future Classroom Lab

Hvordan kan vi evaluere undervisning, så det understøtter det gode børneliv og bidrager til engagement og motivation hos både elever og lærere?

Vi har samlet en række gode råd og opmærksomhedspunkter i forhold til at arbejde med evaluering ud fra elevens perspektiv.

FRA PRÆSTATIONSKULTUR TIL KREATIV FÆLLESSKABENDE LÆRINGSKULTUR

Præstationsorienterede målstrukturer er relativt dominerende i skolen som helhed, stærkt understøttet af læringsplatforme, nationale test, og skolepolitiske krav om at understøtte børnenes læring på baggrund af faglige evalueringer. Men hvad gør det ved børnene, og hvordan kan vi finde andre alternative, bedre og mere befordrende måder at evaluere undervisningen på, som kan understøtte det gode børneliv og måske skabe mere engagement og motivation hos både elever og lærere?

I vores søgen efter viden om andre og mere kreative måder at arbejde med evaluering, er vi stødt på undersøgelser og forskning, der beskæftiger sig med, hvad evaluering og selvevaluering gør ved eleverne. Hvordan det påvirker eleverne at evalueringer generelt er blevet mere individualiseret, og hvad det gør ved elevernes selvværd, når evalueringer formuleres ud fra et mangelsyn frem for et resourcesyn. Hvordan de elever, der ikke kan opfylde de læringsmål, der bliver sat for dem, oplever sig selv som eksempelvis dumme og mister selvværd og motivation.

I PROJEKT "DIGITAL LEARNING THROUGH PLAY" SÆTTER VI FOKUS PÅ EVALUERING

GODE FÆLLES EVALUERINGS- SPØRGSMÅL MED ELEVERNE:

**HVAD HAR VI ARBEJDET
MED?**

HVAD HAR VI LÆRT?

HVAD VAR INTERESSANT?

**HVILKE ARBEJDSFORMER OG
AKTIVITETER OPLEVEDE VI
SOM GODE?**

**HVORDAN HAR VI
SAMARBEJDET?**

**HVAD ER SÆRLIG
BETYDNINGSFULDT FOR
VORES LÆRING OG
DELTAGELSE?**

**HVAD SYNES VI, LÆREREN
SKAL VÆRE OPMÆRKSOM
PÅ FREMME?**

Spørgsmålet er, om vi kan gøre evalueringen mindre individualiseret, når nu vi ved, at den lægger et ansvar hen på den enkelte elev, for hvem ansvaret kan være svært at tage?

Kan vi evaluere mere på fællesskabet, når vi nu ved at vurdering af egne præstationer fører til fokus på social sammenligning, og ikke gør noget godt for fællesskabet?

Kan vi styrke elevernes selvværd, hvis vi arbejder hen mod en fælles læringsorienteret målstruktur frem for en præstationsorienteret målstruktur? Hvad sker, hvis vi begynder og kigger efter elevernes ressourcer i stedet for deres mangler?

I projekt Digital Learning through Play, arbejder vi med 5 grundprincipper for legende tilgange til læring målrettet en mere engagerende og motiverende undervisning. I projektet er vi nysgerrige på, om disse grundprincipper kan bruges som spørgsmål i egen evalueringspraksis i teamet:

Mening: Hvordan kan evaluering blive meningsfuld for eleverne?

Aktiv deltagelse: Hvordan kan evaluering give eleverne lyst til at være mere aktivt deltagende i egen læring, bidrage med egne meninger, holdninger og ressourcer?

Fællesskab: Hvordan kan man gå væk fra den individuelle evaluering, men i stedet understøtte det fællesskabende. Hvad vokser vi i fællesskab af?

Eksperimenterende : Hvordan kan evaluering skubbe til eleverne mod til at fejle, og lysten til at eksperimentere, prøve sig frem, være kreativt tænkende, og have mere fokus på processen frem for målet?

Begejstring: Hvordan kan vi skabe et evalueringsoutput som giver eleven en følelse af at "Når jeg har gjort mit bedste, så er jeg lykkedes"

I det følgende præsenteres 4 gode råd, hvis man vælger at inddrage elever i evaluering af undervisningen.

Q

A

LEGENDE TILGANGE TIL EVALUERING

4 FOKUSPUNKTER TIL EVALUERING MED ELEVER

1 FÆLLESSKAB FREM FOR INDIVID

Eleverne oplever tit, at evalueringer (test og tegn på læring) handler om, om de har lært det, der er forventet af dem. Ved at vende tingene på hovedet og stille nogle andre former for evalueringsspørgsmål kan vi dreje fokus hen på undervisningen.

Dette kan vi gøre ved eksempelvis at stille følgende spørgsmål som evaluering:

Status: Hvad har vi arbejdet med? Hvad har vi lært? Hvad var interessant?

Refleksion: Hvilke arbejdsformer og aktiviteter oplevede vi som gode?

Hvordan har vi samarbejdet? Hvordan har læreren støttet os?

Fremadrettet: Hvad er særlig betydningsfuldt for vores læring og deltagelse? Hvad synes vi, læreren skal være opmærksom på fremover?

Når man retter fokus på evaluering i fællesskabet, undgår man, at det er den enkelte elev, der har ansvar for evalueringen, og på om eleven har lært det, der var tiltænkt.

Forskning peger på, at jo mere der er fokus på individet, jo mere ansvar for læringen sættes der hen på det enkelte barn.

2 FOKUS PÅ OPLEVELSER OG PROCESSER

Når man i fællesskabet evaluerer aktiviteter på baggrund af, hvordan læringsprocessen var, og hvad der er i den, der var særlig givtig, kan man få indblik i, om undervisningen fangede eleverne og viste sig som meningsfuldt for dem.

Ved observation af undervisning kan et tegn kan være at se at elever i flow, hvilket eksempelvis kan ses ved at eleverne er helt optagede af en aktivitet og hverken keder sig, fordi deres kompetence er for gode i forhold til opgaven, eller oplever angst, fordi deres kompetence er for ringe i forhold til opgaven.

3 RESSOURCER I STEDET FOR MANGLER

Hvis vi har fokus på at beskrive hvilke ressourcer, eleverne har, når vi skal evaluere dem, giver det eleverne mulighed for at se deres potentialer frem for begrænsninger. Fokus på de positive sider giver en følelse af at lykkes og kan give et positiv og tryk læringskultur i klassen.

Forskning viser at et mangelsyn indenfor evaluering påvirker elevernes selvværd i en negativ grad, og de elever der i forvejen har svært ved at opfylde de givne læringsmål, oplever i høj grad ikke at lykkes. Dette bidrager i høj grad til social sammenligning der ikke bidrager positivt til fællesskabet.

4 FEJR JERES FÆLLES LÆRINGER MED PRAGT

Find sammen med eleverne ud af, hvordan I kan udstille og gemme jeres fælles tegn på læring og succeser i klasserummet. Skal I ha en lille kaminhylde, hvor I hver dag sætter de ting, som gik godt med lidt glimmer på? Eller hvordan kan I kreativt dele, de gode fortællinger i klasserummet? Dermed arbejdes med en positiv kultur i klasserummet.

FÆLLESSKAB FREM FOR INDIVID FOKUS PÅ OPLEVELSER OG PROCESSER RESSOURCER I STEDET FOR MANGLER FEJR JERES FÆLLES LÆRINGER MED PRAGT

Litteratur

Jeg må være den dummeste i klassen

- Når skolens børn evaluerer sig selv

af Sine Penthin Grumløse, Mathias Sune Berg & Lise Aagaard Kaas

<https://skolemonitor.dk/debat/art6866641/Hverken-elever-eller-l%C3%A6rere-har-behov-for-mere-data-om-b%C3%B8rnene>

<https://www.folkeskolen.dk/absalon-tidl-uc-sjaelland-elevplaner-evaluering/hvorfor-skal-det-hedde-meddelelsesbog/4122057>

Find inspiration til mere legende og kreativ evaluering af undervisning her

<https://distance-learning-through-play.dk/da/ressourcesaet/legende-evaluering>
